

Відсутність процедур контролю щодо обліку й використання запасів військової установи може стати причиною появи нових істотних ризиків, тому доцільно також періодично проводити самооцінку внутрішнього контролю, яку організовує керівник (начальник, командир) військової установи із залученням внутрішньо-перевірочної комісії, до складу якої мають обов'язково входити фахівці з ремонту відповідної техніки та представник фінансово-економічної служби.

Пошук найбільш раціональних підходів до придбання й використання запасних частин дозволяє не тільки оперативно відновлювати працездатність військової техніки та здешевлювати її ремонт, а й більш ефективно використовувати бюджетні кошти й державні ресурси в цілому, що є особливо важливим в умовах військового стану та надскладної економічної кризи.

Список використаних джерел: 1. Атамас П. Й. Облік у бюджетних установах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 288 с. 2. Кривцун В. І., Нагачевський В. Й., Баранов А. М. Порівняльний аналіз існуючих систем технічного обслуговування і ремонту машин інженерного озброєння. *Вісник машинобудування та транспорту*. 2015. № 1. С. 33–45. 3. Організація внутрішнього контролю та управління ризиками: метод. посіб. : Військова навчально-методична публікація з організації внутрішнього контролю та управління ризиками. Жовтень, 2019. 180 с. URL: [https://www.mil.gov.ua/content/pdf/vnytr_control/vp%208-00\(01\).01.pdf](https://www.mil.gov.ua/content/pdf/vnytr_control/vp%208-00(01).01.pdf).

УДК 657

Хоменко К. Ю., здобувачка вищої освіти, група ОА-191

Науковий керівник – **Гнедіна К. В.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СПЕЦІАЛІСТА З УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Ключові слова: критичне мислення, гнучкі навички, управлінський облік, управлінські рішення, спеціаліст у сфері управлінського обліку.

Сучасне зовнішнє середовище, у якому функціонують підприємства, є дуже мінливим та швидко змінюється, постійно з'являються нові проблеми та виклики, які впливають на бізнес. Професіонали з управлінського обліку, основною роботою яких є збір, систематизація, аналіз інформації для прийняття рішень, мають комплексно підходити до розв'язання тієї чи іншої проблеми, у чому їм можуть допомогти гнучкі навички (soft skills).

Дуже важливими для працівника, що займається управлінським обліком, є спілкування (як письмове, так і усне), вміння слухати та чути, навички переконання, роботи в команді, гнучкості та адаптивності, розвинені лідерські якості, уміння організувати свій час, а також навички критичного і креативного мислення. Досить часто на початку кар'єри працівники не повною мірою демонструють такі навички, у тому числі критичного мислення. У той же час в умовах великого інформаційного потоку критичне мислення може допомогти орієнтуватися в інформації, яка нас оточує, впорядковувати її та отримувати найнеобхідніші дані. Також таке мислення надає змогу приймати виважені та раціональні рішення, не піддаватися різним маніпуляціям. Сучасний нестабільний політичний та економічний стан дуже сильно впливає на розвиток як усього підприємницького сектору, так і на кожне підприємство окремо. Навіть не беручи до уваги такі глобальні проблеми, найменші зміни у організації діяльності та виробничому процесі можуть вплинути на управлінські рішення керівництва. Тому спеціалістам з управлінського обліку доцільно аналізувати різні джерела інформації для того, щоб знайти рішення, яке зможе покращити діяльність підприємства та підвищити його конкурентоспроможність як на вітчизняному, так і на міжнародному ринках.

Поняття «критичне мислення» з'явилося лише у минулому столітті. Бенджамін Блум визначив його як мислення вищого рівня [1]. Терно С. О. ж вважає, що це наукове мислення, найсуттєвішими ознаками якого є критика, обґрунтованість та доведення [2]. Загалом у розуміння критичного мислення входить вміння пошуку необхідної інформації, її аналізу, оцінки та застосування. Все це необхідно для фахівця з управлінського обліку. Адже, маючи велику кількість інформації з різних відділів, фахівець мусить розібратися у ній, знайти проблемні ділянки та шляхи вирішення проблем. Використовуючи критичне мислення, працівник виходить за межі звичайних цифр і стандартних процесів, щоб знайти нові стратегії розвитку підприємства та підвищити ефективність роботи.

Спеціалісти з управлінського обліку концентрують увагу на прогнозуванні майбутнього прибутку, розробці більш ефективної політики управління фірмою, підготовці пропозицій для найвищого управлінського персоналу, а не лише на підрахунку фінансових показників. Тобто такі фахівці мають правильно інтерпретувати зміст тих чи інших даних. Вивчаючи «Звіти про фінансові результати», спеціаліст з управлінського обліку має бачити не тільки понесені витрати компанії та отримані доходи, а й виявляти загальні тенденції та причини погіршень результатів діяльності підприємства. Також критичне мислення допомагає уникнути негативних наслідків та втрат від необдуманих, необґрунтованих рішень.

У цілому критичне мислення необхідно для того, щоб [3]:

- порівнювати та аналізувати інформацію з різних джерел;
- оцінювати достовірність даних;
- знаходити невідповідності у звітах, облікових даних, процесах;
- оцінювати можливі альтернативи;
- висувати припущення;
- приймати та формулювати виважені висновки;
- чітко обґрунтовувати управлінські рішення.

Згідно з дослідженнями 93% керівників звертають увагу на гнучкі якості під час співбесіди, у тому числі на здатність критично мислити, але більшість компаній не мають розвинутої системи, у якій співробітники могли б їх розвивати [4]. Удосконалення таких навичок є необхідним процесом. Інвестиції, вкладені у розвиток критичного мислення, креативності, комунікації та інших навичок, як правило, є дуже прибутковими. Аналізуючи такі вкладення, можна зазначити, що їх віддача у 17 разів перевищує суму понесених витрат, і більша частина працівників, що пройшли навчальні курси, використовують здобуті навички на практиці [5]. Для того щоб досягти спільної мети – підвищити ефективність та прибутковість компанії, сприяти розвитку гнучких навичок мають не тільки співробітники, а й керівники.

Отже, наявність такої гнучкої навички як критичне мислення є дуже важливою для професіонала з управлінського обліку. Розвинене критичне мислення допомагає не тільки вірно проаналізувати фінансову та нефінансову інформацію, запобігти негативним наслідкам, втраті фінансових ресурсів та часу, а й запропонувати різні ідеї для покращення фінансово-економічного стану підприємства. Критичне та нестандартне (креативне) мислення сприяє ідентифікації бізнес-ризиків та визначенню нових шляхів розв'язання оперативних та стратегічних задач, які постають перед управлінським персоналом.

Список використаних джерел: 1. Bloom B. Handbook on formative and summative evaluation of student learning. Hastings, Madaus, 1971. 2. Терно С. О. Критичне мислення: методи та стиль навчання. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2019. № 52. Т. 2. С. 183-189. 3. Критичне мислення в новій реальності. *Executives*: вебсайт. URL: <https://executives.com.ua/krytychne-myslennia-v-novii-realnosti>. 4. Король С., Ключко А. Hard та soft skills бухгалтера. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. 2020. № 3. С. 147-159. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1004242.pdf>. 5. Критичне мислення - загублений елемент управлінського розвитку. *Management.com.ua*: вебсайт. URL: <https://www.management.com.ua/notes/critical-thinking.html>.